

DE TAAK VAN DE FILOSOFIE IN DE MODERNE TIJD

15 oktober 1954.

Goedenavond vrienden.

Ja, eigenlijk hoort bij een feestelijke gebeurtenis (hier wordt bedoeld op het feit dat de leiding vóór de opening een enkel woord heeft gericht tot de maker van de verslagen ter gelegenheid van het verschijnen van het honderdste verslag) ook een erg feestelijk programma, maar helaas, onze taak is niet in de eerste plaats om gezellig samen te zijn, maar om te proberen samen iets te presteren. Dat die prestaties er aan uw kant zijn, dat hebben we in meerdere gevallen en meerdere malen vastgesteld, daar zijn we erg blij mee, maar ons werk moet nog groter worden. En juist omdat het groter moet worden, vooral in zijn geestelijke doordringingskracht voor de moderne mensheid, zou ik dit willen zeggen:

Het werk dat gedaan is, is goed, we kunnen tevreden en we kunnen erg dankbaar zijn en we zullen hopen dat de toekomst ons niet voor grotere en moeilijker problemen stelt dan het verleden heeft gedaan. De problemen zijn voor ons, in onze wereld, vaak zo eenvoudig en gemakkelijk te bezien en op te lossen, maar als we dan onze vrienden in de stof ermee zien worstelen, begrijpen we dat dit niet erg leuk is. En nu zijn er mensen geweest die ontwikkelden in de oudheid reeds een denkwijze waardoor zij juist de moeilijkheden en de problemen van het leven niet wilden ontgaan maar trachtten op te lossen. En dat is dan het onderwerp dat we in de lopende cyclus vandaag behandelen. Dat is nl. het onderwerp: "de taak van de filosofie in de moderne tijd".

Nu wil ik nog even, voordat ik begin, eraan herinneren, voor het geval u het zelf zou vergeten, we weten niet alles en wij kunnen zo nu en dan ook wel eens een fout maken. Dus u houdt daar rekening mee en wanneer u iets vindt dat onjuist is naar uw inzicht, dan zegt u dat. En dan gaan we voor vandaag dan van wal.

Filosofie is eigenlijk de kunst van het logisch denken, waarbij men zoekt naar de achtergrond van de dingen, om zo te komen tot een besef van waarden die niet direct waarneembaar zijn. Ik hoop dat deze definitie geen tegenspraak wekt ergens, bij iemand. Wanneer nu de moderne mens zijn wereld beziet, dan valt het wel heel erg op dat er hopen problemen zijn, dat er steeds meer onoplosbare vragen komen, en dat de weg van wetenschap, zowel als religie, geleid heeft tot steeds grotere vertakking met steeds meer aparte, vaak tegenover elkaar staande stellingen.

Ja, vrienden, dat is natuurlijk erg vervelend dat er zoveel verschillende stellingen zijn, dat men met zoveel nieuwe problemen worstelt, wanneer men denkt eindelijk ergens eens een uitkomst gevonden te hebben. Ik wil u alleen maar herinneren aan iets dat kort geleden ter sprake kwam op een seance en de preparaten als prontosil, salvarsan etc. werden besproken. Deze preparaten leken een uitkomst te zijn en ze leken wel bruikbaar, maar toch helemaal niet die glorieuze oplossing voor veel ziekten en kwalen die men oorspronkelijk in deze sulfaat-producten had gezien. Zo gaat het met alles. De mens zoekt en experimenteert, de mens werkt en slaaft, de mens stelt zich idealen, maar heel vaak blijkt dan dat de berg wederom een muis gebaard heeft en dat men juist door het grote deel van onvoorziene, ongeziene en zelfs onkenbare factoren gefaald heeft.

En dit is nu de plaats waar de filosofie op de voorgrond gaat treden. De filosofie is niet zoals men foutievelijk denkt, alleen maar een instrument, maar een instrument om jezelf tevreden te stellen met het heelal, om hoogdravende en schone gedachten te uiten zonder meer. De werkelijke filosofie, scherp omljnd, begrensd door haar logisch denken en bouwen op bekende oorzaken, kan zijn een instrument in handen van de mens, waarmee hij de werelden, die hij lichamelijk en geestelijk nog niet volledig bevatten kan misschien, kan benaderen en een werking in zijn eigen wereld mede bepalen. Dat die filosofie daar langzaam maar zeker mee begint is een gelukkig en tevens onrustbarend teken. Zoals u weet is de filosofische oplossing van het vierde dimensionale systeem uiteindelijk, na een ongeveer veertigtal jaren, de aanleiding geworden tot uw moderne atoomfysica. De stellingen die eens over de menselijke geest en zijn drijfveren filosofisch werden opgesteld, laten wij zeggen ongeveer een drie-

honderd jaar geleden, die werden uitgewerkt ongeveer een vijftig jaar geleden, die betekenen thans de drempel, de deur a.h.w. naar het nieuwe gebied van de dieptepsychologie waar, wanneer het woord niet misbruikt wordt, de onkenbare waarde vaak de grootste rol speelt, maar door het redeneringsvermogen plus inzicht de filosoof benaderd kan worden, zo niet begrensd. Uiteindelijk, er is een tijd geweest op deze aarde, dat de mensen uitgingen om onbekende gebieden te veroveren. En nu vandaag de dag zijn er op die aarde nog wel plekjes die nooit door een mens betreden zijn, waarvan men geaardheid, ligging en structuur niet of slechts zeer onjuist kent. Er zijn nog wel een paar witte vlekjes op de landkaart, ook al worden zij dan populair gezien meestal in een passend kleurtje aangevuld opdat het niet opvalt, maar men weet nu precies wat de omliggende gebieden zijn en kan daaruit reeds conclusies trekken omtrent het onbekende. Filosofie, meer dan enig andere wijze van denken, heeft het mogelijk gemaakt om het onbekende in de mens en in de natuur te benaderen, te omgrenzen en uit de omliggende gebieden a.h.w. conclusies omtrent de geaardheid van dit onbekende vast te stellen.

Ik kan mij voorstellen dat veel mensen die met zichzelf niet erg tevreden zijn, of met de wereld niet tevreden zijn, gaan filosoferen, hun gedachten laten gaan over alle dingen en bouwend op het bekende, trachten te komen tot een duidelijk beeld van nieuwe, betere en andere waarden. Maar wanneer u vandaag de dag in deze wereld wilt gaan filosoferen, dan heeft u niet meer de mogelijkheid die o.a. de Stoïcijnen hadden, om daar heen en weer wandelend met uw leerlingen uw gedachten, verheven als ze mogen zijn, te laten gaan ver van alle menselijke beschaving. U kunt geen afstand doen van de wereld en haar problemen, om u te verdiepen in allerhande mooie maar, daardoor ook vage en lege zegswijzen. Er zijn tijden geweest dat de filosofen één ratelende reeks van citaten - bij voorkeur van de oude Grieken, Plato etc. - verkondigden om daarmee het genoeg te laten zijn. Ook dat past in deze dagen niet meer, zeker niet voor u. De mens van vandaag mag misschien de grootse en waardevolle gedachten die een oud filosoof heeft neergelegd in een ver verleden, als basis nemen, maar hij kan en zal nooit een werkelijke oplossing bereiken wanneer hij deze denkrichting zonder persoonlijk op het eigen-ik en de moderne wereld gebouwd sentiment verder te volgen.

Laten we eens een poging doen om met elkaar deze moderne filosofie te beoefenen. Wij weten dat sommige uitspraken wijzen op het ongeziene. Zo zegt de één:

"Er is geen God dan de demon in mij", de andere zegt: "Ik ben een ledigheid in de volheid van het werkelijk leven", de derde zegt: "Ik ben een echo van de oneindigheid die weerklinkt in zichzelf".

Wanneer we al die dingen nemen, waar komen we dan vandaag de dag terecht? Moeten wij onszelf zien als een ledige ruimte? Ja, maar dat is gevaarlijk, want dan worden we gevuld door alles wat de wereld buiten ons te zeggen heeft en verliezen wij onze persoonlijkheid. Dan zijn we niet meer de mens die handelen kan, maar dan zijn we het lijdzaam ondergaand schijnwezen dat in alle leed en zorg zich tracht te troosten met het feit dat het niet bestaat, terwijl het leed reëel is. Mogen wij zeggen: "ik geloof aan geen enkele andere God, dan de demon in mij"? Bepalen we dan niet wat scherp, komen we dan niet in strijd met de wereld? Want er zijn andere waarden waaraan wij moeten geloven, anders gaan we onder. We zijn niet zover dat we in ons voelen een Goddelijke Stem en Kracht die ons dag in dag uit verder voert, ons raad geeft, die Stem is er wel, maar wij kunnen haar zo weinig gebruiken. En wanneer zij ons raad geeft, dan is ze vaak niet in overeenstemming met de wereld waarin je leeft en de omstandigheden waarin je verkeert. Ook daarmee kunnen we weinig beginnen.

Wat moeten we dan gaan doen? Laten we die twee gezegden, de derde laten we even buiten beschouwing, nu eens even voorop gaan stellen. Ik ben ledig, goed, als ik een ledig punt ben en de wereld rond mij is de werkelijkheid, dan zijn alle mensen ledige punten. Wanneer alle mensen ledige punten zijn, en de natuur leert mij dat de wet van compensatie voortdurend tot vulling van het ledige dringt, dan moet er een kracht zijn die ons tracht te vullen. Wanneer die kracht in ons doordringt echter, veranderen wij de geaardheid en zijn we geen mens meer. Dan moet het menselijk bestaan in zichzelf op volledigheid gebaseerd zijn en dit is niet acceptabel, want uit de ledigheid kan niet de oorspronkelijke gedachte voortkomen.

Toch mag ik aannemen dat iets van dit gezegde waar is, want voor mijzelf voel ik vaak aan en zie ik in de wereld vaak bewezen dat er een tweërlei werkelijkheid is, dat er twee realiteiten naast elkaar staan, die van buiten gezien wordt en die van binnen beleefd wordt, een sterke scheiding tussen twee factoren. En nu verder releverend(opmerkend; Red.) zeg ik: ja, maar ik

moet leven. Wanneer ik moet leven dan betekent dit dat onder de waarde die ik uiterlijk rond mij waarneem, een andere werkelijkheid verborgen ligt, waar nu voor mij onverklaarbare gebeurtenissen optreden, waar ik op een onverklaarbare wijze door leed, ziekte of vreugde en geluk wordt beroerd, en ik kan de rede niet in mijzelf vinden, dan kan ik haar ook niet vinden in die wereld buiten mij, want dat is schijn, dan moet dat liggen in de ondergrond van deze wereld. Ik geloof dat u me zover wel kunt volgen. En nu ga ik verder.

Wanneer echter in mij een God woont, in mij een Kracht is die meer weet dan ikzelf, en dit wordt mij bevestigd alleen reeds door de psychologen en psychiaters die mij vertellen dat er een onderbewustzijn bestaat, de priesters die mij vertellen dat in mij woont een onsterfelijke ziel, dan mag ik aannemen dat de grotere wijsheid van het Wezen in mij, mij in staat zou kunnen stellen, verder te gaan in de benadering tot de werkelijkheid dan ik zo kan.

Wat is echter het kenteken nu van deze demon (godheid; Red.) in mij? Hij is onbepaalbaar van de buitenwereld uit, er is geen enkel criterium daarvoor te stellen, hij is een gedachte. Wat voor een gedachte en van waar ze komt zullen we misschien niet weten, maar ergens aan de grond, van alle dingen op de grond, vinden wij één gedachte, meer niet. Wanneer wij deze ene gedachte kunnen leren kennen en haar toepassen op het totaal van onszelf, dan vinden we daarmee een waarde die ook in onze wereld, de verschijningswereld, volledig toepasselijk moet zijn en daaruit de werkelijkheid tevoorschijn moet toveren die in relatie staat met de werkelijkheid, met de demon in ons. Kunt u dit allemaal volgen en aanvaarden, of is daar bezwaar tegen? Dan ga ik verder.

Ik heb een probleem, het kan een probleem op sociaal, op economisch, op wetenschappelijk of technisch terrein zijn, maar ik heb een probleem. Dit probleem kan ik zelf niet oplossen, maar ik kan wel de grondgedachte toepassen. Wanneer ik de grondgedachte in mijzelf vind en ik projecteer die op de uiterlijke verschijningsvorm, moet de werkelijkheid, de grondslag daarvan naar voren komen. En wat is nu het eigenaardige? Ik ben zelf zeer complex d.w.z. zeer samengesteld in mijn uitingen, mijn handelingen en mijn mogelijkheden. Dan mag ik aannemen dat dit ook met andere dingen evenzeer het geval is. Ik weet dat trouwens uit ervaring hoe veelzijdig de verschijnselen en de mogelijkheden vaak zijn, hoe vaak het uiterlijk zelfs verandert, ik weet dat in mij één Kracht ligt, één eenvoudige zin die de grondslag betekent van mijn eigen wezen.

Ik moet dus zoeken naar het grondprincipe, dat alle uitingen en verschijnselen van dit bepaalde gebied waarop ik mij richt verklaart en kan dan deze grondgedachte op elk probleem daarvan zonder meer toepassen. Wat ik dan krijg als resultaat is niet zoals dat tegenwoordig heet, zuiver wetenschappelijk verantwoord, het kan wel later berekend worden dat het zo is, maar in het begin lijkt het waanzin. Maar dit eenvoudige antwoord geeft mij de verklaring voor een groot gedeelte van uitingen en in de verklaring toont het mij de weg langs welke de uitingen kunnen worden veranderd. Op deze wijze kan ik dus binnen een bepaalde structuur wijzigingen aanbrengen doordat ik een vergelijking maak tussen de wereld en mijzelf.

Wat zou u zeggen van zo'n staaltje? Er zit waarschijnlijk voor de meesten van u nog wel wat in, u heeft allemaal uw problemen. En wanneer die problemen nu liggen op stoffelijk terrein, dan hoeft u niets te doen dan alleen maar de kern, de werkelijke kern te zoeken, niet van dit probleem, maar van de grondslag waarop het berust. Weet u waar dit mee overeenkomt? Als het ware met het zoeken van God in alle dingen. Wij zoeken de ene waarde die het geheel verenigt en deze ene waarde gebruiken wij dan als uitgangspunt, en daarvan uitgaande kunnen wij alles oplossen. Merkt u dat de filosofie, deze bepalende gedachte, vaak een buitengewoon grote kracht kan betekenen in het persoonlijk leven van de mens? Maar meer nog misschien in de technische vooruitgang, in de nieuwe vorm van beschaving en cultuur die op het ogenblik zich aan het ontwikkelen is.

Filosofie is in deze moderne tijd geworden van een beschouwende tot een praktische wetenschap, en hoe meer mensen dit begrijpen, hoe meer mensen hun wetenschappelijk onderzoek, hun praktisch streven baseren op de grondtonen die de filosofie hun geeft, die hen de grondlijnen doet zoeken binnen het eigen wezen, niet citerend of nastrevend een ander, maar uit zichzelf purend, volgens de oude lijnen van denken gegeven. Deze mensen zullen in deze wereld een hele grote en nieuwe betekenis geven aan het begrip "leven". En daarmee heb ik dan eigenlijk mijn aanbeveling voor de filosofie in de moderne tijd in zichzelf reeds beëindigd. Geen commentaar?

Vraag: Ja, zou u uw betoog met een voorbeeld willen illustreren?

Antwoord: Ik dacht dat ik dat reeds gedaan had, maar daar ziet men weer de fout, uitgaande van jezelf, kun je alleen voor jezelf duidelijk zijn, wat de ware filosofie ook onmiddellijk beseft. Maar laten we nu een heel eenvoudig probleem nemen. U staat voor de vraag of u een verzekering af zult sluiten of niet. Is dat probleem eenvoudig genoeg?

Reactie: Ja.

Spreker: Nou, ik sta te denken: waarom verzekering? Dan zeg ik: als grondslag van de verzekering ligt een uitsluiten van een aansprakelijkheid voor mijzelf. Dan moet ik me eerst afvragen "in hoeverre ben ik in staat om die aansprakelijkheid zelf te dragen", want ik weet heel goed dat een verzekering ook berust op de wet van gemiddelden en nooit meer kan uitkeren dan ze ontvangt. Dat kan een enkele keer, maar zou ze het meermalen moeten doen, dan zou ze heel gauw failliet zijn. Dus ik ga zeggen: in hoeverre kan ik mijzelf verzekeren? En dan gaat u denken: wat voor fouten heb ik, hoe ben ik in mijn gedrag? Ja, ik meen dat ik alle risico van deze verzekering kan dragen voor mijzelf. Ik wijs dus die verzekering af, omdat ik erkend heb de overeenkomst in de kern. Ik heb een verantwoordelijkheid die ik zelf kan dragen en daar kan ik het risico dan ook rustig zelf voor nemen.

De verzekering neemt ook alleen dat risico waarvoor zij de verantwoording inderdaad dragen kan, anders is het geen verzekering, dan is het zwendel. Dus al datgene wat binnen mijn eigen macht van betaling valt, dat kan ik mijzelf wel verzekeren. (Hierop volgt nog een heel betoog doch komt allemaal op hetzelfde neer nl. eigen risico dragen of verzekeren). Daar hierop verder geen commentaar is, neemt de intelligentie afscheid en geeft het woord over aan de tweede spreker van de avond, die een onderwerp naar onze keuze zal behandelen.

INSTINCT EN INTUÏTIE

Goedenavond vrienden.

Ik mag dan een onderwerp naar uw eigen keuze voor u behandelen.

Vraag: Wilt u voor ons het verschil behandelen tussen instinct en intuïtie in aard en functie?

Spreker: Ach ja, waarom niet, een aardig onderwerpje overigens. Weet u, het aardigste voorbeeld dat ik ooit heb gehoord, waarbij instinct en intuïtie van elkaar gescheiden worden, is dit: Er loopt een jonge man over de straat, die jonge man ziet een aardig meisje, onmiddellijk kleven zijn blikken eraan vast en hij fluit eens een keertje in zichzelf. Dat is instinct. Nu zit er een jonge man te werken aan een bureau in diezelfde straat en die kijkt een uur lang niet op, en net als dat aardige meisje langs komt, dan kijkt hij wel op. Dat is nu intuïtie. Ja, u ziet dus wel, met een klein voorbeeld komen we al een heel eind weg.

Nu is de aardigheid eigenlijk dit: Instinct dat is het reageren zonder bewust denken over de omstandigheden. En dat houdt weer in dat daarbij een primitief denkpatroon wordt gevormd dat in zichzelf een automatisme is. Het klinkt misschien erg deftig, maar dat is precies hetzelfde als wanneer u iets op de weegschaal legt, dat de schaal een eindje naar beneden gaat, wet van zwaartekracht, daar denkt die schaal niet bij na. Op een gegeven moment krijgt u een klap op uw hoofd en u deinst onmiddellijk terug, automatisch. Waarom? Dit is nu eenmaal in de loop van de tijden voor uw ras en uw geslacht, de praktische wijze geworden om u te verdedigen, eerst onttrekken, nietwaar? Er komt een vliegje op uw oog af, onmiddellijk knippert u. Waarom doet u dat? Omdat u eraan denkt? Welnee, u wist niet eens dat dat vliegje eraan kwam en dat oog had al geknipperd, dat was al dicht. U heeft automatisch gereageerd op de enige wijze waardoor u dat kostbare gezichtsorgaan kon beschermen. En daar zien we dus al meteen de functie van het instinct.

Het instinct heeft als eerste taak handhaving van het individu en het ras. Instinctief zijn alle handelingen die op de instandhouding van ras en persoonlijkheid zijn gericht. Instinct zijn alle reacties die daaruit voortvloeien en ermee in verband staan en grotendeels dan vaak, omdat men ze niet begrijpt, als intuïtie worden beschouwd. Instinct is het bv. wanneer u onder uw voetool gekriebeld wordt, u uw voet wegtrekt. Dat is een herinnering nog aan de tijd dat elke aanraking gevaarlijk was. Maar de gevaarlijkste was wel die bij de voeten, omdat u zich daar het moeilijkst snel kon verdedigen, dus dat moest in de eerste plaats binnen het bereik van de

armen, en de klauwen die ze toen nog hadden, gebracht worden en dan konden we eens verder gaan kijken.

Intuïtie daarentegen is iets anders. Intuïtie is het voorzien, het herkennen van situaties en gebeurtenissen, ook weer buiten de rede om, maar ook zonder direct stoffelijke oorzaken. Intuïtief bv. voelt u aan: deze straat is gevaarlijk, en u loopt een straatje om en u hoort later dat er een ongeluk is geweest. Had u doorgelopen dan was u erbij terechtgekomen, dat zei uw intuïtie, u voelde aan uw noodlotsuitstraling en trok daaruit uw conclusie. U heeft daaruit ook wederom voor zelfbehoud nu een les getrokken. Maar op een ander moment helpt uw intuïtie u om iets te bereiken dat met uzelf helemaal niet in verband staat.

U zou zo graag een bepaald lesje willen hebben op geestelijk gebied en nu brengt uw intuïtie - u weet zelf niet waarom u het doet - u naar een bepaalde winkel toe en daar vindt u het boek eigenlijk zo maar bladerend, zonder dat u dat bewust doet en zegt: dat wil ik hebben. En later blijkt dat het probleem wat u wilde overzien, dat dat erin staat. Functie van de intuïtie is de handhaving van het geestelijk bewustzijn boven het stoffelijke. De werking ervan is over het algemeen een bescherming van het redelijke in de mens. En daar hebben we dan het grote verschil zo even gedefinieerd.

Het instinct is een direct stoffelijke reactie en handhaving die gebaseerd is op zuiver stoffelijke waarden. De intuïtie is volledig gebaseerd op de psyche, de instandhouding en bevordering van de psychische gezondheid. Wanneer we m.i. komen tot z.g. intuïtie die verdergaat dan het zuiver persoonlijke element, dan hebben wij te maken met helderziendheid eigenlijk. Dan gaan wij dus buiten onszelf, maar dat is niet meer intuïtief, want nu wordt het tot een weten en een omschrijven. U kunt intuïtief aanvoelen of deze geestelijke sfeer goed is, maar u zult instinctief op de atmosfeer reageren. U weet misschien helemaal niet waarom u deze lucht wat zwaar of wat licht vindt, maar in werkelijkheid is het uw lichaam dat zegt: "denk erom, dat is wel prettig, daar kunnen we wel tevreden mee zijn" of, "hé, gebrek aan zuurstof, meer zuurstof nodig, dat is niet helemaal in orde".

En we zien dan in sommige gevallen ook dat instinct en intuïtie volledig met elkaar in strijd kunnen zijn, want niet altijd zijn beide functies in volledige harmonie en overeenstemming. Wanneer de intuïtieve vormgeving van een denkbeeld vernietigend werkt, bv. ik moet door dit vuur heen, anders red ik mij niet. U voelt het aan, er is geen andere uitweg, u gaat daar in. Dan zegt het instinct: "nee, vuur, vlammen, angst", het zweet breekt u uit, u trilt en u kunt bijna niet verder komen, tot u er ineens doorheen breekt en inderdaad dan vaak goed terecht komt. Dat houdt echter in, dat de intuïtieve bewustwording vaak ook op een dwaalspoor kan komen, want als u intuïtief verder gaat denken en uw eigen psyche is niet in orde, is niet juist, dan krijgt u een vernietigingsdrift in plaats van een zelfbehoudsdrift.

En dan krijgen we die eigenaardige toestanden die als psychose worden aangeduid, waarbij de oorzaak helemaal versluierd blijft, de handelingen inderdaad intuïtief en niet instinctief geschieden, waarbij dus een geestelijke drijfveer boven de stof uit beheersend blijft, maar waarbij de handeling op zichzelf geïnstigeerd, volledig in strijd is vaak met de lichamelijke behoudsdrift, het instinct. Daardoor krijgen we dan een hele hoop onaangename verschijnselen, want ook het instinct kan op een gegeven moment zichzelf verloochenen. Dat instinct dat gelooft niet in de bestaande waarden, maar in erfelijke factoren, daar komt het nl. op neer. Intuïtie niet, intuïtie is geestelijk en wordt verder bevorderd door de ervaringen, opgedaan in de stof, voor zover als deze redelijk bewust of onbewust werden verwerkt.

Het instinct grijpt terug naar zeer oude tijden. En wanneer men heel vroeger - aardig voorbeeld met de lemmings, soms ook met de kariboe - een trekinstinct is, dat voert langs bepaalde, zelf nooit beleefde of geziene punten, dan kan er een moment komen, dat die trekweg onderbroken wordt, het instinct leidt dan tot een verdergaan, ondanks de zelfvernietiging die daarvan het gevolg is.

De lemming toont dat heel sterk, ook sommige vogels tonen dat. Er is nl. een tijd geweest, dat er vogels waren die over het Zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan zwermde en van zo'n vlucht kwam ongeveer maar de helft aan, dus die namen niet de makkelijkste kanalen, maar die namen de hele grote vluchten als zeevogels over het algemeen, moerasvogels, en zij wisten dat er zoveel ten onder gingen, maar het instinct was nog steeds: "wij moeten trekken, er is wel een rustpunt", totdat degenen die dat aldoor geleerd hadden, intuïtief wisten: "mijn instinct is niet juist" en die gingen toen zoeken naar een methode om aan die instinctieve drang tegemoet te komen, zonder dat dat in gevaar zou komen, die grote overtocht. En dan ziet u het eigenaardige, dan nemen ze bepaalde eilanden, niet zover uit de kust, in plaats van

het andere vaste land, waar ze vroeger heentrokken. Ik geloof dat ik daarmee eigenlijk wel een aardige uiteenzetting heb gegeven. Maar is daar nog een vraag of een probleem eerst te definiëren door uzelf? Hierover natuurlijk, hoor.

Vraag: Dus als iemand min of meer zielsziek is, is de intuïtie niet meer te vertrouwen.

Antwoord: Is de intuïtie niet meer te vertrouwen, omdat de intuïtie geuit wordt via de wet van eigen-bewustzijn, en de wet van eigen bewustzijn zegt dat het totaal van mijn persoonlijkheid bepalend is voor de wijze waarop ik impulsen die ik ontvang in mijzelf verwerklijken kan.

Is dus mijn ziel ziek, ben ik geestelijk abnormaal, dan zal ik niet in staat zijn om normaal juiste intuïtieve waarden op de voor mij juiste wijze te ontvangen. En dan krijgen we het eigenaardige dat dan in plaats van de intuïtie vaak optreedt een zekere helderziendheid, althans een zeer grote sensitiviteit t.o.v. anderen, met een gelijktijdige verblinding t.o.v. het eigen wezen. En dat brengt ons dan vaak tot een aantal z.g. intuïties die leiden tot grotere verstoring van het eigen geestelijk wezen en uiteindelijk ook van eigen stoffelijk wezen en bestaan.

En nu zou ik daar één ding aan toe willen voegen: er is één uitzondering op deze regel en dat is nl. wanneer het bewustzijn en zelfs het onderbewustzijn ten dele uitgeschakeld kunnen worden, dus in een geval van bv. hypnose. In een dergelijk geval blijkt dan het aantal waarden dat naar buiten komt niet zo sterk omschreven als bij intuïtief aanvoelen, maar daarentegen een deskundig beoordelaar vaak in staat stelt om de reële intuïtie in zichzelf op te bouwen, zodat dan een inzicht wordt gekregen omtrent de werkelijke impuls die in de persoon ontvangen werd. Is dat voldoende?

Reactie: Ja, dank u wel.

Spreker: Heeft er nog iemand wat over te vragen of te zeggen? Over dit onderwerp, hoor. Niet? Nou, dan gaan we nog eventjes verder.

Ons instinctieve leven wordt bepaald door een groot aantal evenwichten binnen ons eigen lichaam, wanneer we op aarde leven dan tenminste. Deze instincten zijn zo zuiver stoffelijk dat bepaalde instinctieve drijfveren kunnen worden veranderd, wanneer wij het evenwicht van het lichaam zelf veranderen. Daardoor verandert dus ook de reactie t.o.v. de buitenwereld. Om een aardig voorbeeld te geven:

Iemand is een zeer grote vechtersbaas, buitengewoon driftig, zijn handeling instinctief, is altijd om elke tegenstand te vermorzelen. Dat doet hij niet uit een geestelijke realisatie of intuïtie, hij doet dit niet omdat hij werkelijk in zichzelf zo graag vecht of zo obstinaat is, maar hij kan nu eenmaal bepaalde dingen niet zien of hij moet daar op af vliegen. Nu nemen we die mens in behandeling en we geven hem bepaalde enzymen, hormonen. Wat gebeurt er? Wanneer die man weer voor zo'n situatie komt te staan, dan zal hij eerder "sua, sua kindje" gaan zingen dan vechten. Het innerlijk evenwicht is veranderd en dus is de reactie van het lichaam en totaal bewustzijn ook een andere. Uw instincten zijn voor heel wat meer dingen aansprakelijk dan u zou denken. Vandaar mijn voorbeeld.

Dat die jongeman fluit wanneer hij een aardig meisje ziet, is ook een instinctieve handeling. En die instinctieve handeling is uiteindelijk gebaseerd op het voorbestaan van de soorten. En nu kunt u zeggen: het is een gewoonte of een mode, dat fluitje, zeker, maar de reactie op zichzelf die er aanleiding toe was, was instinctief. Wanneer iemand erg driftig is, heb ik al gezegd, kan dit heel vaak een instinctief verweer zijn, deze bepaalde factoren, die door het lichamelijke evenwicht tot stand wordt gebracht. Luiheid evenzeer kan het instinctief verweer zijn tegen bepaalde dingen. Ja, gebruikt u dat nu alstublieft niet natuurlijk als je geen zin hebt om te werken om te zeggen: die luiheid is een verweer tegen etc. Ik ben blij dat er niet erg veel jongelui onder mijn gehoor zijn, anders zou de uiting misschien zelfs gevaarlijk geweest zijn. Aan de andere kant ontdekken wij dat tegen elke geneigdheid van ons lichaam in, op sommige momenten onze intuïtie ons drijft tot handelingen en daden. We zijn doodmoe, het hele lichaam vraagt naar rust en ontspant zich - ik zeg dit erbij, dat u mij niet komt vertellen later: ja, maar het was juist de kwestie, ik kon niet ontspannen - is volledig ontspannen, u ligt en plotseling krijgt u de gedachte: ik moet opstaan en ik moet daar en daar naartoe gaan en ik doe dat.

Dat kan intuïtief zijn, is veelal zuiver intuïtief, want hier komt een andere factor. Dat lichaam kan wel moe zijn, maar voor uw geest of lichaam, beide dus, bestaat er een bepaald probleem dat op dit moment opgelost kan worden en dit wordt aanvoeld. Door dit gevoel gedreven, gaat u nu dus, tegen elke lichamelijke impuls in, bepaalde dingen doorzetten. Dat is het sterkste beeld van intuïtie. Die intuïtie die gaat van het zeer eenvoudige, het weten of andere

personen in de buurt zijn - aanvoelen dus van een straling en het herkennen daarvan zonder dat het redelijk gerealiseerd wordt - tot het kennen van gebeurtenissen over grote afstanden, het aanvoelen van sferen en het aanvoelen van condities die eerst over enige tijd, maar nog niet heden, ergens zullen bestaan.

In deze scheiding van beide functies moeten wij altijd onthouden: de vorm van beide is overeenkomend. Instinct is de stoffelijke drang tot zelfhandhaven, de intuïtie is het geestelijk evenbeeld daarvan. Ze vertonen zich beide op dezelfde wijze als niet door de rede nagaanbare impulsen, waardoor handelingen worden verricht, die eerst later misschien redelijk kunnen worden begrepen of bepraat, maar die op het moment met het normale ken- en denkvermogen schijnbaar niets te maken hebben.

Nou, kan het ermee door? In dat geval zou ik zeggen, gaat u dan maar pauzeren, dan kunt u met uw vragen dadelijk in de "vragenrubriek" verdergaan. Goedenavond allemaal.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond vrienden. (de geestige intelligente Henri) Begint u maar.

Vraag: Hoe is volgens u de mens het onderling verband tussen het verstand, de wil en het gevoel? Wat is primair in de mens, het denken of het gevoelen. M.a.w. worden de gedachten geboren uit gevoel, (bv. verlangen of weerzin) of worden de gevoelens geboren uit de gedachten? Het doel van deze vraag is te weten, wat we het eerst moeten leren beheersen.

Antwoord: Nou, het is voor mij een aardige kluit, maar ik zal het maar proberen. Het is over het algemeen zo, dat je gevoel dicteert wat je doet en je je denken richt naar je gevoelen. En eigenlijk zou de wil het denken en gevoelen moeten beheersen, maar in werkelijkheid gaat over het algemeen het gevoel met je denken en je wil tezamen er vandoor. Dus wat de onderlinge relatie is? Ik zou willen zeggen: een mens ervaart. Nu is een ervaren volgens mij een gevoelen, een ondervinden. Alle ondergaan, meen ik, moet eerst in een gevoel worden uitgedrukt. Op deze gevoelens bouw je dan je ervaring. Je ervaring geeft richting aan je gedachten. Uit je gedachten kom je tot een realisatie van je eigen wensen. En de wil is de kracht waarmee je dan je hele wezen richt op deze wensen, met uitschakeling van alle bijkomstigheden. Het is natuurlijk erg mooi te zeggen: "je moet je wil gaan ontwikkelen", maar in feite zou ik eerder willen zeggen: probeer om de wereld zuiver aan te voelen. Beheers je gevoelens opdat je niet alleen door je gevoel zomaar wordt meegesleept. Maar laat je gevoelens een groot woord meespreken, omdat uiteindelijk al je denken toch gebaseerd is op het gevoel. En wanneer je dan dus je gevoelens hebt gerealiseerd in het denken, dan kun je met behulp van een stevige wil, een hele hoop tot stand brengen, wat èn voor jezelf èn voor de wereld goed is. Maar eerst zuivere gevoelens. Uit de zuivere gevoelens gaat spruiten het heldere denken. Uit het heldere denken komt de mogelijkheid tot wilsrealisatie en uit de mogelijkheid van wilsrealisatie, dus de wens, komt dan de mogelijkheid naar voren om met je wil iets te verwerkelijken, en daar gaat het om, nietwaar? Ik zou zeggen: dat is mijn antwoord.

Reactie: Dank u.

Vraag: Waarom wordt in ons geloof zo weinig over de Moeder Gods gesproken?

Antwoord: Vindt u niet dat elke moeder eerbied toekomt? Maar het feit is zo dat aan de bron minder aandacht wordt geschonken dan aan de rivier, in dit geval logischerwijze aan Maria, de Moeder van Jezus, minder dan aan Jezus zelf. En het zou een hele grote fout zijn geloof ik, als je nu van Maria de Moeder Gods ging maken, want een Moeder Gods moet in zichzelf Goddelijk zijn. En het stellen van Maria als mens tegenover een Goddelijke Zoon en het dan vereren van deze menselijke Moeder, dat leidt langzaam maar zeker tot een vrouwelijke godheid. En dan zijn we precies weer daar waar de Egyptenaren zaten met Isis. Ik geloof dat degenen die een geloof nastreven, het verstandigste doen als ze aan God denken, en Jezus en Maria beschouwen als twee wezens die helpen om de weg daarheen te vinden, die zeker allen eerbiedwaardig zijn, maar die toch niet in het brandpunt van de belangstelling moeten staan, want anders dan kijk je zoveel naar de bijkomstigheden, dat je het hoofddoel zou vergeten, wat soms wel eens gebeurt. Nou, mijn zienswijze daarover, hoor.

Reactie: Dank u.

Vraag: Kunt u een verklaring geven van wat men in de parapsychologie beschrijft als de gewaarwording van het reeds eerder beleefd hebben van een situatie, of als men ergens komt, waar men zeker weet in zijn leven nooit geweest te zijn, de omgeving duidelijk in bijzonderheden als bekend, herkennen?

Antwoord: Ja, in sommige gevallen is het zo, dat je ogen je verstand voorzeggend en dat je verstand dan zegt: dat heb ik al gehoord, dus ik ken de situatie die ik voor mijzelf waarneem. Is het duidelijk, of moet ik er nog een knoop aan vast maken? Kort en goed dus, u denkt dat u het voor de eerste keer ziet, maar u heeft sneller met uw ogen gezien dan u het in gedachten, in realisatie uit kon drukken. Daarvoor krijgt u als het ware een echo van de eerste ervaring, u zegt: hé, dat heb ik al gezien dan kan het natuurlijk ook wel eens zijn, maar dat moet u maar niet als regel aannemen, dat je uitgetreden bent geweest, dan heb je het daar ook zo gezien, en daardoor herken je het, ofschoon je er in je lichamelijke toestand nog niet was.

En de derde mogelijkheid is, dat je er vroeger al geweest bent, in een ander bestaan, een ander leven. Bv. als ik nu in Amsterdam terug zou komen en ik zou dat zo bekijken, dan zou ik waarschijnlijk zeggen: "ja, hier ben ik vast al geweest, maar dat, nee, dat herinner ik me toch niet en dat ook niet en dat ziet er ook zo gek uit, was het nu wel zo?" Je weet soms hoe een huis er van binnen uitziet precies, maar van de rest weet je weinig af. Dan kan dit zijn reïncarnatie.

En nu bestaat er nog een mogelijkheid en die komt nog minder voor, dat is dit: in degene d.w.z. in die dingetjes waar je uiteindelijk door geboren wordt, zitten de eigenschappen van je ouders, maar in sommige gevallen zit daar ook in een deel van het denken van de ouders dat bepalend is voor de vorm die het lichaam aanneemt, de psyche van de ouders uitgedrukt in het lichaam van het kind. Als nu een kind zeer gevoelig zou zijn of in een bijzonder sensitieve toestand zich zou bevinden op een moment, zonder dat daarbij van een reëel geestelijk contact sprake is, zou het mogelijk zijn dat het kennen van de ouders, maar dan ook het zeer goed kennen, terugkeert bij het kind als een vaag herkennen, ofschoon het zelf nooit aanwezig was. Ik vind dat ik het weer knap heb gedaan, hoor. Als je het er niet mee eens bent dan zeg je het maar.

Vraag: Mag ik eens wat vragen? Is er niet een andere mogelijkheid nl. dat je van tevoren weet wat de persoon gaat zeggen en dan weer opwindt wat voor antwoord je er op geeft en hoe die daarop reageert, dat je een hele situatie ziet die je tevoren al doorgemaakt hebt en dat dan van tevoren al weet wat over en weer gezegd zal worden. (vraag was niet duidelijk te verstaan).

Antwoord: Nou, dat is meestal een vergissing, omdat de realisatie van wat de persoon in kwestie gaat zeggen meestal ligt voor, kort voor de persoon het zegt en dus de gedachten van deze persoon op u al invloed uitoefenen. Maar in theorie is het mogelijk natuurlijk, dat u zo'n goed geheugen hebt dat u een helderziende droom of een uittrekking in de tijd u halfbewust realiseert in de normale toestand, waardoor u een situatie die u vooruit hebt gezien, terug herkent, dat zou kunnen. Maar als we dat zoveel gaan zeggen, nu ja weet u:

"Ik heb het al meer gezien" zei Piet,
Dolf zei: "ik geloof het lekker niet.
"Ik weet het zeker" zei boer Klaas,
Maar het verstand dat bleek de baas.

Ik wil maar zeggen, die dingen zijn aardig, maar vooral wanneer die kwestie een tijd is, dan denk je soms dat je het weet en dan weet je het net niet, dan breekt het precies af op het gewichtigste ogenblik. En dan ben je zo druk bezig geweest met herkennen, dat je eigenlijk niet weet waarover het gaat en dan geef je een verkeerd antwoord. Als je niet oppast dan zit je er nog aan vast ook.

Vraag: Wij kennen het verschijnsel "bacillendragers", mensen die ziektekiemen verspreiden, zonder er zelf ziek van te worden. Naar analogie hiervan is de volgende vraag: Kan iemand, die meent van goede wil te zijn en oprecht streeft als zodanig te leven, ongewild en ongeweten de mensen en groepen, waarmee hij in aanraking komt, tegenspoed en ongeluk bezorgen, bv. door een zwart-magische verbinding (een aanhechting of iets dergelijks) waarvan hij zich niet bewust is?

Antwoord: Aangenomen dat de mens niet alleen denkt dat hij van goede wil is, maar dat werkelijk is, nee. Want het werkelijk goede is voor het kwaad onaantastbaar. Maar aangenomen dat de persoon in kwestie gelooft dat hij het wel heel aardig en goed doet, maar door bepaalde begeerten en gedachten toch een directe verbinding heeft met het duister, die wordt kwetsbaar en die zou inderdaad, ondanks dat hij het goede voor heeft soms, het kwade tot stand kunnen brengen. Precies het omgekeerde van de duivel, nietwaar? Ja, daar was een mijnheer Goethe die heeft dat gezegd, maar ik heb er een vrije variant op: "de duivel die het kwade doet, ergert zich dood omdat hij steeds het goede ontmoet". Zo is het toch wel soms, maar dan in omgekeerde zin. Ik hoop dat het antwoord goed is.

Reactie: Dank u wel.

Vraag: Als iemand leerling wordt van een occulte organisatie, impliceert dat een zekere mate van blind vertrouwen in de leiding, aangezien deze beter kan beoordelen wat de leerling nodig heeft, dan de leerling zelf. Als deze leiding het nodig oordeelt het zelfvertrouwen en zelfrespect van de leerling te breken, omdat de drang tot zelfverdediging en zelfhandhaving beschouwd wordt als de wortel van alle menselijke fouten, en deze drang dus eerst overwonnen moet worden, hoe moet die leerling dan staan t.o.v. de gehoorzaamheid aan het eens vrijwillig aanvaarde gezag en t.o.v. de verantwoordelijkheid voor de eigen persoonlijkheid?

Antwoord: Nou, u bent (t.o.v.) je eigen persoon altijd verantwoordelijk. En wanneer de leerling gedurende de scholing, na ernstige overweging, tot de conclusie komt dat hij niet beter maar slechter wordt, dan geloof ik dat het de plicht van de leerling tegenover zichzelf is, om van de leermeester of school afstand te doen. Dat wil niet zeggen dat hij dan, die school moet uitkrijten als slecht, maar wel dat hij toe moet geven dat hij er zelf niet in past. Want wanneer op een gegeven ogenblik deze zelfkastijding en zelfvernedering niet wordt, hoe moet ik zeggen, aangenaam gemaakt eigenlijk, door het bewustzijn van wat je ermee verwerpt, is het vertrouwen in de school er niet. En is het vertrouwen in de school er niet dan is het voor een school die gehoorzaamheid vraagt, toch praktisch onmogelijk om u datgene te geven wat ze u wil geven.

Vraag: Is aanleg iets wat men bij zijn geboorte meekrijgt?

Antwoord: Aanleg, die kan erfelijk zijn, doordat bepaalde erfelijke bekwaamheden, dus lichamelijke bekwaamheden aan het kind door de ouders worden overgedragen. Wanneer het kind ook geestelijk de capaciteiten heeft om daarvan gebruik te maken, zal het dus inderdaad voor zijn op anderen. Maar wanneer een mens een sterke wil heeft om iets te bereiken en daarmee werkelijk volledig zich inzet, dus helemaal zichzelf geeft om één ding te bereiken, dan is het gekke, dan komt hij meestal nog verder dan degene die lichamelijke aanleg heeft en die geestelijke interesse niet heeft.

Vraag: Is er een wezenlijk verschil tussen mens en dier, of is er slechts verschil in graad van bewustzijn?

Antwoord: Nou, ik zou zeggen er is wel een erg wezenlijk verschil. Gaat u maar eens met een kennis wandelen en probeer het dan eens met een leeuw. Het wezenlijke verschil ligt dus in het hele organisme, in het lichaam. Dat is helemaal anders, heeft andere functies, kent andere drang, andere begeerten, andere bewustzijnsmogelijkheden. Daarnaast staat, doch geestelijk gezien, dat het dier geleid wordt door een groepsinstinct, dat vanuit zijn lichaam zijn geestelijke bewustwording wordt beheerst, zodat van een werkelijke vrije wil van het dier praktisch geen sprake is, wel van een wilsuiting gebaseerd op bepaalde instincten, terwijl de mens inderdaad de vrije wilsuiting als mogelijkheid in zich draagt. Of hij er gebruik van maakt is natuurlijk een tweede. Dat zijn de grote verschillen tussen mens en dier. Geen protest?

Vraag: Is de reïncarnerende ziel (+ geest) onmiddellijk na de conceptie verbonden met de zygote (eerste stadium na versmelting; Red.) Bevindt het zich in de ontwikkelde en de zich splitsende cel? Hoe moeten we ons deze verbinding voorstellen?

Antwoord: Nou, de geest is in de nabijheid op het moment van de conceptie en doet ongeveer als een modern mens die probeert om een huis te krijgen d.w.z. wanneer de fundamenteën nog niet staan, dan tekent hij een contract en dan komt hij zo nu en dan eens kijken, en hoe meer het huis de bouwput uitgaat, dus hoe complexer de cellen zich ontwikkeld hebben, hoe meer hij zich ervoor gaat interesseren en hoe dichter hij er a.h.w. bijkomt. Totdat je sommige mensen hebt, en de meeste geesten zijn ook zo, dat, als het huis klaar is, dat ze er eigenlijk al

intrekken. Dus u kunt zeggen: op het moment van conceptie, geestelijke keuze en van daaruit contact met de moeder en nog niet met het groeiende lichaam. Bij de ontwikkeling van het framboosje (is) de hechting van de geest eerst zeer licht aan het zich ontwikkelend menselijk lichaampje. Na de vorming van de ruggengraat, over het algemeen een praktisch permanente verbinding, waarbij de verbinding nog wisselt tussen de moeder en het kind, zodat het bewustzijn in de moeder vaak geprojecteerd wordt en daardoor ook de invloed van de moeder, in de prenatale periode, op de psyche van het kind verklaard is.

Hoe dichter het kind komt bij de vormgeving van mens, hoe meer de geest zich daarmee vereenzelvigd, hoe meer hij zich ook uit het moederlichaam terugtrekt, zodat de periode van de eerste drie maanden betekent een lichte hechting, hoofdzakelijk aan de moeder, de periode van vier tot zeven maanden doorsnee en hechting van moeder en lichaam gelijktijdig aan de geest, waarbij langzaam maar zeker het evenwicht en invloed verschuift naar de moeder toe en dan van daar af tot het moment van de geboorte een in zichzelf bezinken in het lichaam met een kennismaken met het organisme waarin hij gaat leven. Dit is natuurlijk maar een voorlopige dienstregeling. Ja, er zijn variaties op mogelijk, maar ik heb zo de doorsnee genomen.

Reactie: Dank u.

Vraag: Hoe ontstond op aarde het eerste organische leven?

Antwoord: Nou, laat ik het maar heel kort zeggen. In een wereldzee op betrekkelijk hoge temperatuur, bevonden zich een aantal stoffen en zouten, waarbij door straling een binding van verschillende stoffen en zouten plaatsvond, die in zichzelf actief was. En dat was het eerste leven, dat al zeer snel zichzelf begrensd en kwam tot een zeer primitieve celvorming. Dat is nu heel kort en heel netjes geleend van een ander, want zelf weet ik er geen jota, geen titeltje van. Maar wanneer u er meer over wilt weten, dan moet u het maar eens vragen als een tweede onderwerp.

Vraag: Ik heb eens gelezen dat een Amerikaanse Staat, een afgeknotte piramide in zijn wapen heeft. Houdt dit verband met de piramide van Cheops?

Antwoord: Nou, ik denk dat het eerder verband houdt met de pueblo-bouw en verder waarschijnlijk met de tocalis, dus de, nou je weet wel, die piramide-achtige tempel-bergjes, nietwaar, zo'n abattoir voor mens en dier in goddelijke opdracht. Die waren er nl. heel veel. Dus dat is een herinnering waarschijnlijk aan bepaalde stammen, Indianen, en aan, nou ja, zeg maar de Inca's, Azteken, niet aan de Tolteken, hoor, dat was weer wat anders. Nu ja, dat hoort niet bij de vraag, daar geef ik ook geen antwoord op.

Vraag: Kunt u mij ook zeggen waar de namen Adam en Eva van zijn gevormd?

Antwoord: Nu, vrienden, dat zou ik aan een collega van mij moeten vragen die op het ogenblik les geeft, de ingewijde Abraham, die is specialist op dat gebied. Maar het schijnt dat die namen samen zijn gesteld uit een aantal letters - zoveel weet ik er wel van - die aangeven de gesteldheid van de materie, dat was geloof ik Eva en de gesteldheid van de oorspronkelijke geest Adam, die alleen als eenheid tot volledige uiting kunnen komen. Maar ik hoop dat de dames niet boos op mij zijn, maar zo heb ik het gehoord. Maar hoe het precies in elkaar zit, dat weet ik niet, hoor.

Vraag: Wat is de zin van het leven? Is een bevredigend antwoord mogelijk of staat ook u voor het raadsel des levens?

Antwoord: Nou, het is me soms wel een raadsel, hoor. Niet alleen waarom wij leven maar soms ook vooral waarom anderen leven. Het schijnt dat de werkelijke zin van het leven is, en schrik niet, het lijden, omdat het lijden betekent dat de ervaring in het "ik" zo groot wordt dat het geluk kan worden bevat, waardoor bewust de vrede en de harmonie van het Goddelijke ervaren kan worden, die voor die tijd in zekere vorm onbewust schijnt geweest te zijn. En voor de rest ook al weer, maak er maar een onderwerp van en richt u tot de deskundigen op dit gebied.

Vraag: Is het waar dat kasgroente en -fruit in het geheel geen vitaminen bevatten? Ontstaan vitaminen in groente en fruit alleen door de directe inwerking van het zonlicht?

Antwoord: Nou, zover mij bekend niet, hoor. Het is wel zo natuurlijk, hè. Groente telen is een kunst en deze kunst wordt veel verknoeid door veel gemakzucht en vooral - o grote kunst - de

kunstmest. Maar wat straling betreft, nee, ik geloof niet dat de zonnestralen direct noodzakelijk zijn voor het vitaminegehalte van een plant. Een plant kan nl. zonder zon, dus helemaal zonder zon, niet rijpen. Maar wanneer de zon voldoende kracht heeft om het normale pigmentatieproces in de plant door te voeren en de normale rijping van de vrucht te verzekeren, zal ook het vitaminegehalte volledig in overeenstemming zijn met de gezonde vrucht. Afwezig zijn dan wel vaak in de plant, eerder in de plant dan in de vrucht, bepaalde weerstandstoffen waardoor het snellere aanpassen van de vrucht en de plant mogelijk is, aan verschillende klimaatomstandigheden. Toevallig heb ik het kort geleden gehoord, ik denk ik zal het maar meteen doorgeven, dan sla ik weer een goed figuur.

Reactie: Mag ik u wat vragen?

Antwoord: Ja zeker.

Vraag: Acht u kunstmest schadelijk?

Antwoord: Ja, zoals de boer zei: elk zijn deel, maar veelal geeft men zijn deel een enkele wat teveel. En dat is met de kunstmest ook. Als je veel gebruikt, dan maak je op den duur de bodem ermee kapot en bovendien geef je de plant een onevenwichtige voeding. En stelt u zich nu eens voor dat ze u voor de duur van uw leven zetten op een voeding van slagroom - op zichzelf lekker en goed - en spek. Denkt u dat u daar gezond bij zou blijven? Nee, hè? En zo is het ook met de kunstmest, ze bevat niet alle elementen die noodzakelijk zijn. Een deel kunstmest gemengd met stalmest bv. dat zal waarschijnlijk nog wel gaan, dat vult nog wel aan. Maar als ze alleen nog met kunstmest gaan telen en allemaal van die kunstpoedertjes gaan gebruiken, om nog niet te spreken over de vergiftendoos van de dokter, die ze met een sproeiertje rijkelijk loopt uit te delen ten bate van alle lieve insectjes, dan wordt het toch wel de vraag of dat nog gezond is. Dan wordt veel van het gezonde van de voeding weggenomen doordat men allerhande giftstoffen erin brengt en de plant zelf zich onevenredig ontwikkelt en dus niet de juiste voeding meer biedt.

Vraag: Het probleem van de vluchtelingen. Behalve die in Europa, zijn er 8 à 900.000 Arabieren uit Palestina. Mogen die mensen niet meer in Palestina wonen en waarom? Hoe worden deze ongelukkigen geholpen?

Antwoord: Nou, geholpen worden ze over het algemeen niet, want ze krijgen natuurlijk wel zo'n beetje, iets, opdat ze niet verhongeren, maar het is een heel gevaarlijk ding om erover te praten.

De Joden die zaten niet meer in Palestina, maar ze zeiden: we willen een vaderland hebben. Toen heeft een ander gezegd: nou, dan beginnen jullie maar erin te trekken. Toen zeiden ze: ja, dat is best, maar dan zitten die Arabieren ons in de weg, wij willen dat land opbouwen. En toen heeft degene die er wat over te zeggen had, waarschijnlijk gedacht: nou, daar kun je wel eens gelijk in hebben. De Joden die zijn waarschijnlijk knapper op velerlei gebied en dus wordt dat gebied beter bebouwd en rendabeler. Maar ze vergaten één ding, dat de Arabieren dat niet namen. En toen werd het zo iets als: ga je weg of ik sla je weg, en ga je dood of ik sla je dood. En die gezellige verhouding die heeft toen een hoop ellende veroorzaakt, en juist daardoor zijn de Arabieren inderdaad ontzettend veel tekort gekomen bij de stichting van die nieuwe Staat Israël. En nu is het zo, dat Israël op het ogenblik, ondanks alle andere berichten, niet volledig in staat is zichzelf zonder meer te voorzien van alle benodigdheden. Dus, ze hebben ook niet veel geld over om aan de Arabieren te geven. Ze zouden het misschien wel willen, maar ze hebben het eenvoudig niet, begrijpt u? En daarom wordt er heel weinig voor gedaan.

En nu zou je de hele wereld ervoor kunnen interesseren, maar dan zou er wel eens een protest van die wereld kunnen komen tegen diegenen die uiteindelijk dit in de hand hebben gewerkt, omdat er toch een zeker onrecht in zit. En vandaar dat die dingen dan zo langzaam maar zeker dood worden gezweven. Als je mij vraagt, wat de kwestie is met alle vluchtelingenproblemen, dan zou ik dit zeggen: De mens noemt zich zijn broeders hoeder, maar hoedt de mens niet diens goed. Daarvoor moet vaak de broeder betalen, met tranen, leed, met goed en bloed.

En zeg je dan "er moet voor gezorgd worden", dan zegt men: we hebben andere problemen, we hebben bommenwerpers nodig, tanks, nieuwe divisies, atoombommen. En als we dat allemaal betalen, dan kunnen we die mensen niet helpen. Maar als ze nu eens de kosten van de vervaardiging van twee doodgewone A-bommetjes zouden geven aan die vluchtelingen, ik denk dat het probleem opgelost was, met de Arabieren erbij. En nu is het beroerd dat de Staten dat op het ogenblik nog niet als hun verantwoording zien. Maar ik zou zeggen: elke

mens voor zichzelf is daar wel voor verantwoordelijk, want de wereld heeft meegewerkt aan het leed van de vluchtelingen, de wereld heeft de plicht om hun leed te verzachten. Maar ja, ik bekijk het van mijn kant, hoor. Misschien ben ik een erge domme jongen. Maar zo zie ik het. En als het daarom gaat, dan geloof ik dat er voor velen die in onze sfeer komen, een aantal beschuldigers klaar staat: Mens, je hebt ons niet gekend, je had geen reden om ons te vrezen of ons te haten, je hebt ons gebruikt in je schaakspelletje en weggegooid, mens je hebt mijn leven vernietigd, mens je hebt mij moreel naar de bliksem geholpen, je hebt me afgebroken en afgekraakt alsof ik een dier was, gejaagd, gehitst en toen heb je het nog een genade genoemd dat je me een hut gaf om in te leven en wat voedsel om mijn ellende nog langer te verduren. Ik heb medelijden met degenen die deze beschuldiging te horen krijgen, meer zal ik er maar niet van zeggen.

Vraag: Is er naar uw mening een verklaring voor het feit dat deze bijeenkomsten overwegend door vrouwen bezocht worden en slechts weinig door mannen?

Antwoord: Ja, ja, dat kan ik u wel geven. Ten eerste is de vrouw meer mystiek aangelegd dan de man. Ten tweede is de man veel banger dan de vrouw om uitgelachen te worden, want een vrouw kan het zich nog wel eens permitteren om iets te doen, maar als een man daar naartoe gaat, dan is hij veel te bang dat zijn collega's zeggen: "Joh, je bent helemaal gek". Dan verder, de vrouw brengt vaak een deel van de dag in het huishouden door en is dan blij als ze een ogenblik eruit kan. De man heeft soms zolang gewerkt of geslapen op het kantoor dat hij blij is eindelijk de huiselijke omgeving weer rond zich te zien. Dat zijn allemaal van die factoren.

Dan zijn er maar weinig vrouwen die houden van een potje klaverjassen, van een potje biljarten, een potje bier en een partijtje voetballen of misschien een wanhopige poging om een nieuwe leunstoel in elkaar te lijmen. Menige man voelt daarin een grote bevrediging. En wanneer een man eindelijk komt tot het aanvaarden van het occulte, dan zal hij heel vaak beginnen met te zeggen: bewijs het maar. En dames, u weet hoe het is, bewijs uw man maar eens dat u niet met het huishoudgeld uitkomt. Het is erg moeilijk een man een bewijs te leveren, vooral wanneer hij merkt dat hij uitgelachen wordt wanneer hij zijn gedachten volgt i.p.v. wat de rede schijnt te dicteren.

Reactie: Dank u.

Vraag: Zowel doctoren als professoren staan voor een raadsel omtrent de ziekte deze persoon. (bij de vraag is een foto) Ten einde raad wend ik mij tot u. Kan deze persoon nog geholpen worden, en zo ja op welke manier?

Antwoord: Het spijt me, ik heb gevraagd of ik het antwoord mag geven, maar deze vraag draagt een zodanig persoonlijk karakter, dat ik dat hier niet in het openbaar mag doen. Ik zou één mogelijkheid open willen laten. Spreek het medium eens aan als hij een ogenblikje zo rust heeft gehad, en als ik de kans krijg om hem een goed antwoord te inspireren, dan zal ik het doen, maar meer kan ik niet beloven. Het spijt me dat ik zo in mineur moet eindigen, lui, maar ik doe ook wat ik kan. Maar het is zo, als je - al is het geval op zichzelf nog zo pijnlijk - begint om zo'n topje te geven, dan zit je over twee dagen zo.

Dat is net zo als die mijnheer met die auto, weet je wel? Hij zei: ik dacht dat hij 150 kon halen, hij haalde 170, dat weet ik nu, maar voor die 20 km zit ik nu 2 jaar in de kast. En vandaar denk ik wel dat ze zich sterk en streng aan de regels houden boven, en ik kan er verder ook niets aan doen, hoor. Het spijt me, maar voor de rest, ik zal proberen wat ik nog zo... weet je, dat is nu net als met die auto, als er geen politie in de buurt is, dan kun je het wel wagen als je goed uitkijkt. Voor de rest, het laatste woord is aan "Het Schone Woord", waarvoor ik geen woorden vinden kan en zonder ik mij maar rustig af verder. Goedenavond.

(Hier volgt nog een vraag en het antwoord daarop, die we vorige week wegens plaatsgebrek niet hebben kunnen opnemen.)

Vraag: In verslag no. 56 van 4 december 1953 werd u een vraag gesteld over de herkomst van de door Hillary op de Mount Everest ontdekte voetsporen. Toen werd geantwoord dat deze waarschijnlijk afkomstig zijn van die tak van mensen die weer verdierlijkt is en die zich ophoudt in deze afgelegen gebieden en ook in de zoutwoestijnen die van Azië zich strekken tot de Oeral. Zou u deze woorden nader willen uitleggen? Ik dacht dat reïncarnatie van mens tot dier niet mogelijk is en dat de mens, die zijn gaven en krachten verkeerd gebruikt, dus zichzelf vernietigt, in een volgend stoffelijk

leven de vorm "mens" verkiest, omdat hij juist hierdoor zijn demonische krachten beter kan gebruiken om ook anderen tot zijn duisternis omlaag te trekken.

Antwoord: Ik meen dat hier sprake is van een misverstand. Hier wordt nl. de geestelijke en lichamelijke evolutie door elkaar gehaald. Het is echter mogelijk dat een bepaald deel van een ras vervalt. Het kan dan uitsterven indien bepaalde geestelijke en morele waarden althans ten dele blijven bestaan. Zou echter een groot gedeelte van de rede en daarmee van de menselijke beheersing wegvallen, dan krijgen wij een dierlijk peil en met dit dierlijk peil kan men terugkeren tot een dierlijke levensstaat, waarbij van menselijk zijn weinig sprake meer is. Dat hierin niet direct een menselijke geest zal reïncarneren is begrijpelijk, maar het kan zeer goed een tussenvorm zijn, een tussenschakel voor zekere wezens die tot mens willen incarneren. Dan zou ik er verder aan toe willen voegen, dat het wel mogelijk is dat deze voetsporen etc. gevonden worden, maar ik weet niet of de voetsporen door Hillary gezien, inderdaad van deze wezens afkomstig waren, daar er naast deze mens, of als u dat prefereert, aapachtige, toch ook nog een soort beer leeft, die ook zoolganger zijnde, evenzeer voor sommige voetsporen aansprakelijk zou kunnen worden gesteld. Ik hoop dat dit dan ook de zaak wat verduidelijkt.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond vrienden.

Wij zullen vanavond "Het Schone Woord" opbouwen op ten hoogste vijf onderwerpen, door u genoemd, zo mogelijk in één woord uitgedrukt.

Reactie: Storm - Twijfel - Tweestrijd - Werkelijkheid - Vaderschap.

Spreker: De twijfel kan niet ontkennen het vaderschap de tweestrijd. De tweestrijd is de storm die alle geestdrift, alle bewustzijn doodt en ons overlaat een ledige hul(s) van teleurstelling. Is dat voor u aanvaardbaar?

Reactie: Ja.

Twijfel

Twijfel, waarom leef je in mijn hart?
 Twijfel, waarom tart je al mijn pogingen
 Tot zekerheid en tot vertrouwen?
 Twijfel waarom belet je mij steeds
 Weer mijn leven op te bouwen
 Harmonisch en schoon?
 Twijfel, je bent een hoon
 Voor mijn rede soms,
 Twijfel, je bent een gesel voor mijn gevoel.
 Twijfel, 'k betwijfel soms of je me niet
 Doet missen des levens doel,
 Want uit jou wordt geboren twijfel
 Dat je je grote vaderschap,
 De tweestrijd die mij deelt,
 Mij legt op drek van pijnlijk zoeken
 En van strijden in mijzelf
 Om waar en goed te vinden
 Iets van 's levens krachten,
 Iets te volbrengen waarvan ik weet
 Dat ik het volbrengen moet
 En toch niet durf te doen.
 Ach, twijfel, waarom bestrijd je het vertrouwen?
 Waarom zaai je tweestrijd in mijn hart?
 'k Kan zo niet leven twijfel, verder bouwen.
 Mijn wezen sterft in de smart die jij het oplegt.
 En toch, één keer, twijfel, zal ik je overwinnen.

Ik vertrouw in mijn bestaan,
In het bestaan van een God.
Ik durf te bouwen op zekere wetten
Die ergens, al weet ik niet waar,
Regeren het leven, het lot.
Twijfel, je dacht me te overwinnen,
Je dacht me te vangen
In tweestrijd en haat.
Twijfel, ik denk niet meer over de dingen
Waarover jij me strijden laat.
Ik werp ze ter zijde en tracht te volbrengen
Dat wat ik in mij ken als zekerheid.
Twijfel, wanneer ik je zo ga bestrijden
Twijfel, verlies je in mij de strijd.
En dan, met nieuw en sterk vertrouwen,
Al is het klein misschien
Voor 's levens grote zijn,
Kan ik mij bevrijden van leed en smart en pijn,
Kan ik mij bevrijden van de ketenen
Van daadloosheid en krachtloosheid
En vind ik nieuwe kracht
Om in mijn God
Te bouwen aan 't eigen lot.
Dat ik eens volbreng wat Hij, mijn God
Mij heeft opgelegd:
Leven in liefde voor al het geschapene,
Volbrengen, dienen dit alles, mijn lot.
En hoe ik het noem en wat voor naam ik geef
Aan het leven dat ik leef.
Wat deert het mij uiteindelijk, twijfel,
Wijl ik slechts naar volmaaktheid streef.
En zou het graf zich somber sluiten,
Wanneer ik van de aarde heen moet gaan.
En zou er zijn, o twijfel, geen verder voortbestaan,
Nog kan ik op deez' aarde bouwen
Omdat geen daad verloren gaat.
En wat ik was tot in de eeuwen
Dan elders verder nog bestaat.
Maar ik geloof, ja 'k weet van binnen
Er is een verder voortbestaan.
Twijfel, 'k mocht de strijd van u winnen,
Twijfel, u kunt henen gaan.

Ik dank u voor uw aandacht. Goedenavond.